

4.5.2018

Maa- ja metsätalousministeriölle

Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö MMM674/01.01/2018

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Maanmittauslaitoksesta sekä Maanmittauslaitoksen määräaikaisesta oikeudesta saada tietoja Verohallinnolta

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi Maanmittauslaitoksesta sekä Maanmittauslaitoksen määräaikaisesta oikeudesta saada tietoja Verohallinnolta. Valtiovarainministeriön lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet budjettiosasto, julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekniinen osasto, valtionhallinnon kehittämisosasto sekä vero-osasto, joka on koonnut lausunnon.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Maanmittauslaitoksesta, jolla kumottaisiin voimassa oleva samanniminen laki (900/2013). Samalla ehdotetaan tehtäväksi eräitä tarkistuksia Maanmittauslaitoksen toimialaan, toimipaikkaverkostoon, tehtäviin, organisaatioon ja muuhun toimintaan liittyvään laintasoiseen sääntelyyn, jonka yksityiskohtaista sääntelyä korvattaisiin yleisluontoisemmalla sääntelyllä. Lisäksi viraston ylimmän johdon tulosvastuuta terävöitettäisiin ja sen edellyttämää toimintavapautta vahvistettaisiin joustavoittamalla rakenteita ja tehostamalla hallintoa. Tavoitteena on Maanmittauslaitosta koskevan sääntelyn yksinkertaistaminen ja sen toiminnan sekä tehtävien hoidon tehokkuus. Lisäksi esityksessä otetaan huomioon maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla tapahtuvat muutokset virastorakenteessa.

Toiseksi ehdotetaan säädettäväksi laki Maanmittauslaitoksen määräaikaisesta oikeudesta saada tietoja Verohallinnolta. Tiedonsaantioikeus olisi tarpeen uuden, sähköistä asunto-osakerekisteriä tarkoittavan huoneistotietojärjestelmän perustamiseksi. Maanmittauslaitoksen tulisi jo perustamisvaiheessa ennen varsinaisen huoneistotietojärjestelmää koskevan lainsäädännön voimaantuloa saada Verohallinnolta tietojärjestelmän perustamisessa tarpeellisia tietoja. Kysymys olisi verotusta koskevien tietojen kertaluovutuksesta. Määräaikainen laki tulisi tarpeettomaksi silloin, kun huoneistorekisteriä koskeva sääntely valmistuisi.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 29 §:n mukaisesti tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle edellyttää nimenomaista säännöstä. Julkisuuslain perusteluissa ei ole arvioitu tietojen luovuttamista vastaanottavan viranomaisen toimivallan ja tehtävien näkökulmasta. Viranomaisen tehtävän, asiakirjasalaisuuden, hyvän tiedonhallintatavan, tietoturvallisuuden, virkavastuun sekä esityksessä tarkoitettujen tietojen edelleen käsittelyn näkökulmasta voidaan kuitenkin edellyttää, että käsittelystä säädetään riittävän yksityiskohtaisesti.

Koska verotustietoja on tarpeen käsitellä Maanmittauslaitoksessa ennen huoneistotietojärjestelmää koskevan yleisen sääntelyn hyväksymistä, on pidettävä riittävänä aluksi säännellä erillisellä määräaikaisella lailla Maanmittauslaitoksen oikeudesta ja tehtävästä kerätä ja muutoin käsitellä huoneistoja koskevia tietoja ja oikeudesta saada verotustietoja rekisteriä perustettaessa. Toisaalta tietojen luovuttamisen sääntelyn vakiintunut tapa määräaikaisessa laissa ei ole tarkoitettu pysyväksi ratkaisuksi. Kaksinkertaisen sääntelyn välttämiseksi olisi toivottavaa säätää tietojen luovuttamisesta luovuttajaa koskevassa lainsäädännössä, koska sääntely vastaanottajaa koskevassa lainsäädännössä voi johtaa päällekkäisiin tai tulkinnanvaraisiin säännöksiin. Valtiovarainministeriö katsoo, että ehdotetun lainsäädännöllisen ratkaisun tarkoituksenmukaisuus tulisi tuoda paremmin esille esityksen perusteluissa, jotka nyt ovat tältä osin hyvin lyhyet. Esitystä voitaisiin täydentää selostamalla esimerkiksi, että myöhemmin muutettaisiin valtiovarainministeriön valmistelemana lakia verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta (1346/1999), jossa siirryttäisiin kyseisen lain mukaiseen järjestelyyn. Verotustietojen luovuttamisen näkökulmasta vastaanottavalla viranomaisella tulee olla laissa pysyvästi säädetty tehtävä ja toimivalta, johon tietoja tarvitaan. Lisäksi Verohallinnolla tulee olla oikeus antaa salassa pidettäviä tietoja tämän tehtävän hoitamiseksi. Vastaavasti on myöhemmin varmistettava Verohallinnon tiedonsaantioikeus ja täydennettävä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 18 §:n luetteloa.

Valtiovarainministeriö pitää tarpeellisena, että maa- ja metsätalousministeriössä vielä harkitaan migraatitietojen luovuttamista koskevan määräaikaisuuden takarajan riittävyyttä, joka esityksessä on 30.4.2019.

Valtiovarainministeriö pitää esitystä muutoin sangen onnistuneena. Esitys vahvistaa edellytyksiä Maanmittauslaitoksen toiminnan tehokkaalle ja tulokselliselle järjestämiselle ja on siten perusteltu ja kannatettava. Myös esityksen vaikutusarviot ovat asianmukaiset. Tekstissä on kielellistä ja muuta hiottavaa, jota koskevat kommentit on toimitettu maa- ja metsätalousministeriön asianomaiselle lainvalmistelijalle erikseen.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Terhi Järvikare